

[Victor Pürschel.]

i Tvivl om, at det ikke er nogen reel Uvidenhed, der er blottet ved denne Udtalelse.

Til den højtærede Statsminister vil jeg gerne sige, at naar jeg har gjort mig til Talsmand for, at dette Lovforslag burde have været tilstillet Grønlandsudvalget, gjorde jeg det, fordi jeg synes, at Spørgsmaalet om Tilsynet med Skolen er et saa vigtigt Spørgsmaal for Skolens hele Virken og for dens Evne til at løse sin Opgave, at det havde været naturligt at forelægge Forslaget for Udvalget, og det saa meget mere, som Udvalget jo gennem Aarene adskillige Gange har drøftet dette Spørgsmaal og ogsaa har haft Lejlighed til at drøfte det med den højtærede Statsminister i et Samraad; det havde derfor formentlig ligget paa Linie med dette Spørgsmaals hidtidige Behandling, om man havde sagt: nu er vi kommet til det Resultat, at vi vil gøre saadan og saadan, og saa hører vi gerne, hvad Udvalget siger derom. Men da Statsministeren var saa elskværdig at sige, at han ligefrem var blevet klogere ved mine beskedne Bemærkninger, kan jeg jo ikke forlange mere. Saa takker jeg ogsaa Statsministeren for den Velvilje, som jeg vel maa søge at lægge ind i Udtalelserne om de Henstillinger, jeg har gjort til Ministeren. Jeg kan dog ikke nægte, at Temperaturen i Udtalelserne synes mig at minde mere om Grønland ved Vintertid end om Grønland ved Sommertid, og jeg kunde have ønsket, at der havde været en lille Smule Sommertemperatur over Statsministerens Udtalelser ved denne Lejlighed, men Klima og Vejrforhold hersker vi Mennesker jo ikke over.

Valdemar Thomsen: Den højtærede Statsminister bliver efterhaanden mere moderat. Sidst vi drøftede Spørgsmaal vedrørende Grønland, betegnede Statsministeren mig som uvidende paa dette Omraade. Desværre kunde jeg paa staaende Fod dokumentere, at det var Statsministeren, der var forkert afmarcheret, idet han hævdede, at Knud Rasmussen ikke kunde tages til Indtægt for Kravet om en gradvis Aabning af Grønland. I Dag siger Statsministeren ikke, at jeg er uvidende, men at jeg overdriver. Jeg nødes derfor til med den højtærede Formands Tilladelse at citere Knud Rasmussen. Jeg har for øvrigt Indtryk af, at det ærede Medlem Hr. Vanggaard paa det Omraade var fuldstændig enig i min Opfattelse. Knud Rasmussen sagde i det Foredrag, han holdt her i Rigsdagens Fællessal i 1925:

„Jeg ønsker netop at understrege, at i Alaska søger man paa alle Maader at opdrage Eskimoerne til Uafhængighed, medens vi gennem vort hele Kolonisationsprincip med Monopolet og det lukkede Land holder Grønlænderne i Afhængighed. Den daarlige Erhverver i Grønland har saa nogenlunde den samme Chance som den flittige og initiativrige, der er ingen Forskel. Dette bevirker, at ingen i Grønland er i Stand til at hæve sig op fra det kunstige Niveau, som vi selv har skabt. I det hele taget maa man ikke overse den umaadelige Skat, der er lagt paa de grønlandske Producenter, naar de af deres smaa Midler gennem deres Produkter og deres Fangst skal betale hele denne dyre Administration, Embedsmændene, Handelen o. s. v., noget som Alaska-Eskimoerne er fuldstændig fri for. Dette er et Forhold, som holder vore Eskimoer nede.“

Statsministeren (Stauning): Jeg vil sige til det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsen, at denne stadige Henviisning til et Foredrag, der nu er godt og vel 12 Aar gammelt, kan jo være meget god og interessant, og naar man ikke har bedre Kort paa Haanden, er den ogsaa anvendelig. Men det faktiske er, at der i de forløbne 12 Aar er foregaaet en væsentlig Udvikling i Grønland med Højnelse af Befolkningens Vilkaar ogsaa i kulturel Henseende. Hvis det ikke var saa upassende, som det nu engang er at anvende, hvad Folk, der er afgaaet ved Døden, har sagt, kunde jeg meget vel anføre fra adskillige Samtaler Udtalelser af Knud Rasmussen, som er diametralt modsatte af den Opfattelse, som det ærede Medlem søger at paadutte Knud Rasmussen. Men nu er Manden død, og saa synes jeg, det er mest passende, at man nøjes med Udtalelser fra sagkyndige levende.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Vanggaard har Ordet for en kort Bemærkning.

Vanggaard: Jeg vil gerne sige til det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsen, at det er nu ikke rigtigt, at de fattige Grønlændere, som han kalder dem, maa betale den dyre Administration og derved holdes nede paa en lav Levefod. Af Finansloven vil man se, at der er et betydeligt Underskud paa Grønland, men at det overvejende betaales af Kryolithrudene. I Virkeligheden faar Grønlænderne jo deres Forbrugs-